

Protocol op de accountantscontrole BghU 2023

Het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling 'Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht' (BghU).

gelet:

op artikel 109 van de Waterschapswet en artikel 213 van de Gemeentewet,

besluit:

vast te stellen het "Protocol op de accountantscontrole BghU 2023"

Artikel 1 Algemeen

1.1 Algemeen

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant geeft het bestuur nadere aanwijzingen voor de accountantscontrole. Vanaf 2023 is het bestuur daarnaast zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de jaarlijkse accountantscontrole en de verantwoording over de rechtmatigheid, dient het bestuur onder andere vast te stellen wat de reikwijdte van het rechtmatigheidsstraject is en de rol van de accountant.

Dat is met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording verder versterkt. Deze aspecten worden daarom in hoofdlijnen in dit controleprotocol geregeld. Dit protocol is van toepassing op de controle vanaf de jaarrekening 2023 van BghU en bevat de taakverdeling tussen BghU en accountant, de eisen aan rechtmatigheid en de voor BghU relevante tolerantie en goedkeuringsnormen.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van BghU. Het bestuur kan de accountant alleen nadere aanwijzingen geven voor zover dit uitgaat boven de wettelijke minimumeisen.

1.3 Wettelijk kader

De Gemeentewet (artikel 213) en de Waterschapswet (artikel 109) schrijven voor dat het bestuur één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor:

- de controle van de in artikel 67 van de Wet gemeenschappelijke regelingen bedoelde jaarrekening;
- het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring;
- het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In de controleverordening gebaseerd op artikel 213 van de Gemeentewet en artikel 109 van de Waterschapswet, zijn regels vastgelegd voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening treedt in werking met ingang van het jaar 2023, met dien verstande dat zij van toepassing is op de accountantscontrole van de jaarrekening (en deelverantwoordingen) vanaf het begrotingsjaar 2023. In dit controleprotocol stelt het bestuur nadere aanwijzingen vast die van toepassing zijn vanaf het begrotingsjaar 2023.

Daarbij wordt als bijzonderheid opgemerkt dat het bestuur van BghU eveneens opdracht geeft aan de accountant voor de toets op de inrichting van de interne maatregelen die leiden tot een rechtmatigheidsverantwoording van het bestuur. De rechtmatigheidsverantwoording ziet op de belastingverantwoordingen naar de deelnemers op basis van door het Hoogheemraadschap en gemeenten opgelegde regelgeving en op de interne bedrijfsvoering van BghU.

Artikel 2 Uitgangspunten voor de controle

2.1 Algemene uitgangspunten

De controle van de jaarrekening wordt uitgevoerd door de accountant, die door het bestuur is benoemd. De accountantscontrole is gericht op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;

- het getrouwe beeld van de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels.
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

2.2 Rechtmatigheid Hoogheemraadschap en gemeenten

De geïnde belastinggelden en het doorbetalen hiervan aan het Hoogheemraadschap en gemeenten maken geen deel uit van de exploitatie van BghU, maar van de exploitatie van het Hoogheemraadschap en gemeenten. BghU verstrekt jaarlijks een belastingverantwoording ten behoeve van het Hoogheemraadschap en gemeenten op de geïnde belastinggelden, omdat het belastingproces door BghU wordt uitgevoerd. De accountant van BghU controleert deze belastingverantwoording. De accountant verstrekt naar aanleiding van deze controle een aparte controleverklaring per deelnemer voor de getrouwheid en rechtmatigheid. Voor deze controle hanteert de accountant de toleranties die gelden bij het Hoogheemraadschap en gemeenten. Zie ook de toelichting hierop in artikel 3.3.

In het kader van de rechtmatigheid van het Hoogheemraadschap en gemeenten dient te worden vastgesteld:

1. per waterschap c.q. gemeente, de hantering van juiste tarieven voor alle aanslagen;
2. de juistheid van de waardes;
3. de volledigheid van de objecten c.q. de subjecten;
4. de rechtmatigheid van kwijtscheldingen en bezwaarschriften.

2.3 Overige wettelijke bepalingen

Voor zover van toepassing zullen bij de controle de nadere regels gesteld in relevante wetgeving zoals het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Waterschapsbesluit, de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV, en de nadere voorschriften controle- en overige standaarden (NV COS) van het NBA bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Artikel 3 Toleranties

3.1 Goedkeuringstolerantie getrouwheid

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven accountantsverklaring. In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstoleranties opgenomen. Deze komen overeen met het wettelijk minimum. Voor fouten en onzekerheden inzake getrouwheid geldt onderstaande tabel.

Goedkeuringstolerantie	Strekking accountantsverklaring			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	<= 1%	> 1% < 3%	-	>= 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	<= 3%	> 3% < 10%	>= 10%	-

De verantwoordingsgrens inzake rechtmatigheid is opgenomen in de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie BghU 2023.

3.2 Rapporteringstolerantie

Naast de goedkeuringstolerantie wordt de rapporteringstolerantie onderkend. De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie.

Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen bij de jaarrekening. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.

3.3 Toleranties BghU

BghU heeft in relatie tot het Hoogheemraadschap en gemeenten een geringe eigen begroting. De organisatie richt zich in de uitvoering van taken echter met name op het heffen en innen van (grote sommen) belastinggeld voor het Hoogheemraadschap en gemeenten. Vanuit deze specifieke taak dient er een tweedeling gemaakt te worden bij het vaststellen van het bedrag waarop de goedkeuringstolerantie is gebaseerd.

1. Verantwoording van inkomsten en uitgaven die betrekking hebben op de eigen begroting & bedrijfsvoering van BghU.
2. Verantwoording van geïnde belastinggelden die worden afgedragen aan het Hoogheemraadschap en gemeenten.

Ad. 1: Voor de rapporterings-tolerantie stelt het bestuur als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid > € 50.000 rapporteert. Ten aanzien van rechtmatigheid is een rapporteringstolerantie opgenomen in de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie BghU 2023.

Ad. 2: De goedkeurings- en rapporteringstolerantie met betrekking tot de door BghU geïnde (belasting)gelden dienen op basis van de begrotingen en controleprotocollen van de gemeenten en het Hoogheemraadschap te worden beoordeeld. Dit omdat de totale begrotingsbedragen van het Hoogheemraadschap en gemeenten een veelvoud vormen van de begroting van BghU. Indien geconstateerde fouten en onzekerheden aangaande de geïnde belastinggelden zouden worden afgezet tegen de begroting, zou dit betekenen dat een relatief kleine fout of onzekerheid al zou leiden tot niet verlenen van een goedkeurende verklaring.

Artikel 4 Reikwijdte accountantscontrole

4.1 Wet- en regelgeving

De wet biedt de mogelijkheid een deel van de regelgeving niet in het rechtmatigheids-vraagstuk te betrekken. Externe wet- en regelgeving en verordeningen van het bestuur, maken wettelijk gezien deel uit van de rechtmatigheidscontrole. Besluiten van het bestuur of de directeur die niet rechtstreeks voortkomen uit externe wet- en regelgeving of verordeningen van het bestuur, kunnen buiten de controle worden gehouden. BghU kent geen regelingen van het bestuur of directeur die buiten de rechtmatigheidscontrole moeten worden gehouden.

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is limitatief gericht op:

- Limitatief regelgeving met financiële consequenties conform het door het bestuur vastgestelde normenkader:
 - externe regelgeving;
 - verordeningen van het bestuur;
 - besluiten van de directeur die verplicht voortvloeien uit externe regelgeving of verordeningen van het bestuur.
- De naleving van de volgende kaders:
 - de begroting;
 - de financiële verordening op basis van artikel 108 Waterschapswet en art 212 Gemeentewet;
 - de controleverordening op basis van artikel 109 Waterschapswet, art 213 Gemeentewet.

Uitzondering hierop vormen aanbestedings- en subsidieregels en mandaat- en delegatiebepalingen voor zover van belang voor de getrouwheidscontrole door de accountant. Voorts kunnen interne regels wel relevant zijn voor de nadere vaststelling van de invulling van "hogere" besluiten, maar deze regels zijn op zich geen object van onderzoek.

4.3 Hardheidsclausule

Ondanks het feit dat het normenkader zorgvuldig is opgesteld is het onmogelijk te garanderen dat dit kader hiermee limitatief is. Dat betekent dat in die gevallen waarin de interne wet- en regelgeving zoals die is opgenomen in het normenkader niet voorziet, dan wel (interpretatie)ruimte laat, de directeur gemandateerd is om beslissingen te nemen. Wanneer de directeur van dit mandaat gebruik maakt legt het hierover verantwoording af in de paragraaf bedrijfsvoering in het jaarverslag.

Artikel 5 Rapportering accountant

5.1 Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt een verslag uitgebracht aan de directeur.

5.2 Verslag van bevindingen

In overeenstemming met de wet wordt naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole een verslag van bevindingen uitgebracht aan het bestuur. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw financieel beheer en verantwoording daarover waarborgen. Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in artikel 3.2 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

5.3 Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven ten aanzien van de getrouwheid, uitmondend in een oordeel over de jaarrekening. Deze controleverklaring is bestemd voor het bestuur, zodat deze de door de directeur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Artikel 8. Citeertitel

Dit protocol wordt aangehaald als "Protocol op de accountantscontrole BghU 2023".

Aldus vastgesteld in de vergadering van het bestuur op 6 december 2023.

Het Bestuur van BghU,

de voorzitter

J.C.H. Haan

de secretaris,

M. Vrisou van Eck